

Bildande av naturreservat på Torhamns udde i Torhamns socken, Karlskrona kommun

Beskrivning av reservatet

Reservatets benämning: Torhamns udde

Kommun: Karlskrona

Fastigheter: Torhamn 1:18, 3:5, 5:8 och 11:28 jämte tillhörande vattenområden. Vissa på bifogad karta angivna delar inom 11:28 ingår dock ej.

Läge och omfattning: Ek karta 03630 Torhamn. Reservatet, som är beläget söder om Torhamns samhälle, omfattar dels södra delen av Torhamns udde, dels Båtaskär och Hammaröra väster om udden. Reservatet är avgränsat med heldragen linje på en till detta beslut fogad karta.

Areal: Totalt ca 518 ha, varav ca 115 ha landareal och ca 403 ha vattenareal

Markägare: Staten. En landareal av 32 ha tillhör naturvårdsfonden samt 83 ha fortifikationsförvaltningen.

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i samråd med fortifikationsförvaltningen vid Blekinge kustartilleriförsvär.

Naturförhållanden: Torhamns udde utgör del av den östblekingska urbergsslätten. Området består av ängs- och åkermarker, hedområden dominerade av gräs eller en och ljung, lövskog med björk som dominerande trädslag samt smärre planterade barrskogspartier. Udden är av stort värde för studium av flyttfågelsträcken samt en viktig lokal för rastande fågel. Den har sålunda betydande biologiska, främst ornitologiska, naturvärden samt en särpräglad

1977-06-06

11.121-356-73

landskapsbild och är av stort intresse för friluftslivet. Udden har vidare kulturhistoriskt värde genom förekomsten av fornminnen och på grund av odlingslandskapets karaktär.

Markanvändning:

Södra delen av udden (Torhamn 11:28) disponeras av försvaret som skjutfält och som övningsområde. I den sydöstra delen av det militära området finns vissa anläggningar och byggnader, som disponeras av Karlskrona ornitologiska klubb som fågelstation, där ringmärkning och studium av sträckande och rastande fågel sker. En stor del av reservatet betas med nötkreatur.

Grund för beslutet

Yttranden över förslag till naturreservat har inkommit från statens naturvårdsverk, Karlskrona kommun, fortifikationsförvaltningen, chefen för Sydkustens örlogsbas, domänverket, skogsvårdsstyrelsen, Karlskrona naturvänner och Karlskrona ornitologiska klubb. Vidare har samråd och förhandlingar skett med berörda parter.

Torhamns udde är av riksintresse för den vetenskapliga och kulturella naturvården samt det rörliga friluftslivet. Syftet med reservatet är att bevara ett i länets östra kustbygd beläget naturområde, som har betydande biologiska, främst ornitologiska, naturvärden, och ett särpräglat kulturlandskap samt att trygga tillgången till ett för det rörliga friluftslivet värdefullt område.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen det på bifogade karta angivna området som naturreservat och beslutar att följande föreskrifter skall gälla för reservatet. Länsstyrelsen avser att ta upp frågan om utvidgning av reservatet sedan ytterligare utredning företagits beträffande markanvändningen i området.

Reservatsföreskrifter

Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägarnas rätt att förfoga över reservatet

Det militära övningsområdet (fastigheten Torhamn 11:28) har indelats i tre delområden (A, B och C enligt bifogad karta) med differentierade bestämmelser ifråga om förfoganderätt, föreskrifter för allmänheten samt skötselanvisningar.

1977-06-06

11.121-356-73

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall inom hela reservatsområdet förbud gälla

- att förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
- att spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form annat än tångtäkt
- att riva stenmurar
- att anordna upplag för annat ändamål än för områdets skötsel
- att utföra fyllning
- att uppföra helt ny byggnad
- att uppföra anläggning för annat ändamål än som krävs för reservatets nyttjande
- att skogsodla
- att bedriva jakt inom södra delen av fastigheten Torhamn 11:28 (område A) enligt bifogad karta.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet

- att anlägga vägar
- att använda kemiska bekämpningsmedel
- att framdra luftledning
- att anlägga båtbygga
- att utföra till- eller påbyggnad av befintliga byggnader.

Ovanstående bestämmelser skall dock inte utgöra hinder för utförande av anläggningar för reservatets ändamålsenliga utnyttjande enligt av länsstyrelsen godkänd skötselplan, ej heller för bedrivandet av militär verksamhet inom fastigheten Torhamn 11:28.

Särskilda bestämmelser för den militära verksamheten inom fastigheten Torhamn 11:28

1. Allmänt

Militär verksamhet bör i görligaste mån koncentreras till område C. Innan åtgärd vidtas, som kan inverka menligt på naturmiljön, skall samråd ske med länsstyrelsen. Före utförande av anläggningar, vartill länsstyrelsens tillstånd ej krävs, skall med hänsyn till landskapsbilden samråd ske med länsstyrelsen.

Särskilda säkerhetsbestämmelser för det militära övningsområdet utfärdas av militär myndighet.

1977-06-06

11.121-356-73

2. Område A

Skjut- eller sprängprov samt tältförläggning får ej äga rum inom område A annat än i undantagsfall i samband med förbandsvisa övningar. Åverkan får ej göras på levande eller döda träd och buskar. Om behov föreligger får vissa instrument uppsättas och säkerhetspersonal placeras inom området (företredesvis på den inom området befintliga strålkastarplattformen, dock ej på ön Hammaröra, som skall vara helt undantagen från militära övningar under tiden 1.4-30.6). Möjlighet till bedrivande av ornitologisk forskning skall finnas under hela året. Personal, som bedriver sådan forskning, skall liksom allmänheten i övrigt dock rätta sig efter av militär skjutövningsledare inom området utfärdade säkerhetsföreskrifter, som bl a kan innebära förbud att vistas inom hela eller del av området under tid då skjutning inom detta eller områdena B och C äger rum. Sådan skjutning, som omöjliggör vistelse inom område A, skall i görligaste mån undvikas under tiden 1 maj - 15 oktober. Om dylik skjutning måste utföras under angiven tid skall länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen samt Karlskrona ornitologiska klubb underrättas därom senast en vecka före skjutningens början. Vidare bör underrättelse om skjutverksamhetens bedrivande lämnas till nämnda organisationer halvårsvis.

3. Område B

Sprängövningar är förbjudna. Skjutning med handeldvapen i samband med större militära övningar är tillåten liksom grävning i samband med bivackering. Därvid skall tillses att marken efter varje övning är väl återställd.

4. Område C

Föreskrifterna rörande förfoganderätten över reservatet skall inte utgöra hinder för skjutningar, sprängprov samt övrig militär verksamhets ändamålsenliga bedrivande.

Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar och författningar skall förbud gälla

att förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning

att skada växande träd och buskar eller vegetation i övrigt genom att gräva upp växter

att störa djurlivet

1977-06-06

11.121-356-73

att släppa hund, katt eller andra djur fria inom området
att tälta eller uppställa husvagn
att utan tillstånd av markägaren eller förvaltaren annat
än tillfälligt upplägga båt på strand
att framföra motordrivet fordon annat än på vägen fram
till parkeringsplatsen vid skjutstationen

* upphävt enl.

beslut 1985-03-28

obj nr 10 09 025

31. läns författn
1985:15

* att under tiden 1 april - 30 juni landa vid eller beträda
Båtaskär och Hammaröra samt att under samma tid ankra
eller varaktigt uppehålla sig intill 50 meter från dessa
öar.

Till det militära övningsområdet, fastigheten Torhamn 11:28,
äger allmänheten fritt tillträde under hela året utom un-
der tid då enligt militära säkerhetsföreskrifter eller
enligt 10 § naturvårdslagen förbud råder mot att vistas
inom området eller delar av detta. De inom området befint-
liga vägarna kan spärras av för allmän trafik, om den
militära övningsverksamheten kräver detta. Militär myndig-
het avgör i vilken omfattning området med hänsyn till öv-
ningsverksamheten ej kan vara tillgängligt. Under tiden
1 maj - 15 oktober skall sådana övningar som kan omöjlig-
göra vistelse inom område A i möjligaste mån undvikas.
Anslag om allmänhetens rätt att beträda området skall
finnas uppsatt vid övningsområdets nordgräns.

Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård
och förvaltning

Syftet med vården och förvaltningen

Skötseln av reservatet skall syfta till att bevara och i
görligaste mån återställa det öppna kulturlandskapet. Löv-
skogen i delområde C inom fastigheten Torhamn 11:28 skall
dock bibehållas som skog med hög slutenhet. Landskapet bör
hållas öppet genom betning eller åkerbruk. Skötseln skall
vidare bedrivas på ett sådant sätt att det skapas gynnsamma
ekologiska betingelser för fågellivet på Torhamns udde samt
att studier härav underlättas.

Skötsel- och dispositionsplan

Länsstyrelsen föreskriver att vården av reservatet tills
vidare skall ske i huvudsaklig överensstämmelse med bi-
fogade plan.

Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens natur-
vårdsverk utfärdade anvisningar.

Förvaltare

Reservatet skall i naturvårdshänseende förvaltas av skogs-

1977-06-06

11.121-356-73

vårdsstyrelsen i samråd med fortifikationsförvaltningen vid Blekinge kustartilleriförsvär.

Samråd

Samråd skall vid förvaltningen fortlöpande ske med berörda myndigheter.

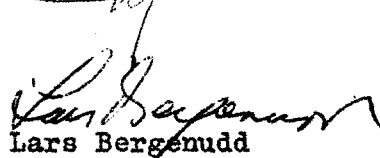
Länsstyrelsens förordnanden enligt 14, 15 och 19 §§ naturvårdslagen upphör, i den mån de berör reservatet, att gälla när detta beslut vunnit laga kraft.

Besvär över detta beslut kan anföras genom skrivelse till regeringen. Skrivelsen skall tillställas jordbruksdepartementet och ha inkommit dit inom tre veckor från delfåendet.

Klaganden skall i besvärsskrivelsen tydligt ange länsstyrelsens beslut eller foga beslutet till skrivelsen. Vidare bör klaganden meddela sin fullständiga adress.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende har länsstyrelsens styrelse fattat beslut. I beslutet har deltagit landshövdingen Camilla Odhnoff samt ledamöterna Carl G Aldsten, Torsten Bengtsson, Gunnar Boström, Claes Elmstedt, Hans Gustafsson, Jean Holmqvist, Arne Hult, Göran Johnsson, Helge Karlsson, Gunnar Lundström, Rune Malmros och Elisabeth Mattisson. Vid handläggningen har även deltagit länsrådet Jan-Erik Stenius, förste länsassessorn Åke Eklöf, t f länsarkitekten Bo Swahn, överlantmätaren David Åberg, länsantikvarien Anne-Beate Jonsson och byrådirektören Lars Bergenudd, den sistnämnde föredragande.

Camilla Odhnoff

Lars Bergenudd

Bilagor

- 1 karta över naturreservatet Torhamns udde, Torhamns socken, Karlskrona kommun
- 2 skötselplan för naturreservatet Torhamns udde, Karlskrona kommun, jämte vegetationskarta med skötselområdena angivna

1977-06-06

11.121-356-73

Avskrift

statens naturvårdsverk 2 ex
statens planverk
vägförvaltningen
fastighetsbildningsmyndigheten i Ronneby distrikt
skogsvårdsstyrelsen 2 ex
lantbruksnämnden
Blekinge museum
kommunstyrelsen i Karlskrona kommun
byggnadsnämnden i Karlskrona kommun
fritidsnämnden i Karlskrona kommun
plankontoret i Karlskrona kommun
fastighetskontoret i Karlskrona kommun
Blekinge läns landsting
fortifikationsförvaltningen, Fack, 104 50 Stockholm 80
chefen för BK/Fo 15
chefen för Sydkustens örlogsbas
chefen för KA 2
domänverket, Blekinge-Åhus revir, Kristianstad
domänverket, södra regionen, Växjö
sydsvenska kraft AB, Karlshamn
telekontoret, tap C, Kalmar
svenska naturskyddsföreningen, Stockholm
Sveriges ornitologiska förening, Stockholm
länsförbundet av svenska naturskyddsföreningen
Karlskrona ornitologiska förening 5 ex
Karlskrona naturvänner 5 ex
naturvårdsföreningen i mellersta och västra Blekinge,
c/o Bengt Björkhem, Biskopsmåla, Pl 733, Kyrkhult

lantbrukarnas länsförbund i Blekinge
Blekinge båtförbund, c/o Lennart Andersson, Karlskrona
Blekinge seglarförbund, c/o Sture Lindberg, Karlskrona
Blekinge läns jaktvårdsförening
Blekinge läns sjöjaktvårdsförening
Blekinge sjöjägarerklubb, c/o Vilhelm Carlsson, Ryd, Sturkö
professor Björn Berglund, kvartärgeologiska institutionen,
Lunds universitet
professor Per Brinck, Zoologiska institutionen, Lunds uni-
versitet
länsstyrelsen i Kalmar län
länsstyrelsen i Kristianstads län
Svea Maria Olsson, Box 18, Torhamn som ägare av Torhamn 3:3
och 5:7
Augusta Matilda Andersson, Ålderdomshemmet, Jämjöslätt,
som ägare av Torhamn 3:4 och 5:9
Håkan Albert Peterssons sterbhus, Torhamn 7, Torhamn som ägare
av Sandhamn 3:3
kulturvårdsenheten
lantmäterienheten
naturvårdsenheten 10 ex
planenheten
liggaren 15 ex
akten 2 ex

